

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/212/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514209952
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7514209952.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcov 1. W. D., nar. X.X.XXXX, bývajúceho v Č., L. č. XX, 2. Q. B., rod. D., nar. X.X.XXXX, bývajúcej v M. č. XX, 3. W. D., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v I., C. č. XX, 4. B. D., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v I., M. X, všetci žalobcovia zastúpení JUDr. Ingrid Čisárovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Floriánska 16, proti žalovanej: Obec Seňa, so sídlom Seňa, Abovská 200, IČO: 00 324 698, zastúpenej JUDr. Petrom Molitorisom, PhD., advokátom, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 14C/189/2014-224 zo dňa 15.7.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobcom proti žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Košice - okolie ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam rozhodol takto:

I. Súd určuje, že žalobca v 1.rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č.XXX, kat.úz. O., ako pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/107, orná pôda o výmere 3576 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 3/16 a pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/115, orná pôda o výmere 27603 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4 a podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností novovytvorených parciel reg.C v kat.úz. O. ako pozemok parc.č.1468/140-orná pôda vo výmere 13523 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, pozemok parc.č.1468/141, orná pôda o výmere 10002 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, pozemok, parc.č. 2470/60, orná pôda o výmere 8870 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, pozemok, parc.č. 2470/61, orná pôda o výmere 10137 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4 a pozemok, parc.č. 2470/62, orná pôda o výmere 10993 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, vytvorených na základe geometrického plánu č.76/2006 zo dňa 28.4.2006.

II. Súd určuje, že žalobca v 2.rade Q. B. je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č.XXX, kat.úz. O. ako pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/107, orná pôda o výmere 3576 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/16 a pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/115, orná pôda o výmere 27603 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností novovytvorených parciel reg. C, v kat. úz. O. ako pozemok parc.č.1468/140 orná pôda o výmere 13523 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, pozemok, parc.č. 1468/141, orná pôda o výmere 10002 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, pozemok, parc.č. 2470/60, orná pôda o výmere 8870 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, pozemok, parc.č. 2470/61, orná pôda o výmere 10137 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a pozemok, parc.č. 2470/62, orná

pôda o výmere 10993 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, vytvorených na základe geometrického plánu č.76/2006 zo dňa 28.4.2006.

III. Súd určuje, že žalobca v 3.rade W. D. je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č.XXX, kat.úz. O. ako pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/107, orná pôda o výmere 3576 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/16 a pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/115, orná pôda o výmere 27603 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností novovytvorených parciel reg. C v kat.úz. O. ako pozemok parc.č.1468/140 orná pôda o výmere 13523 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, pozemok, parc.č. 1468/141, orná pôda o výmere 10002 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, pozemok, parc.č. 2470/60, orná pôda o výmere 8870 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, pozemok, parc.č. 2470/61, orná pôda o výmere 10137 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a pozemok, parc.č. 2470/62, orná pôda o výmere 10993 m², spoluvlastnícky podiel 1/8, vytvorených na základe geometrického plánu zo dňa 28.4.2006.

IV. Súd určuje, že žalobca v 4. rade B. D. je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č.XXX, kat.úz. O. ako pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/107, orná pôda o výmere 3576 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 3/16 a pozemok parcela registra „C“, parc.č. 1468/115, orná pôda o výmere 27603 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4 a podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností novovytvorených parciel reg. C v kat.úz. O. ako pozemok parc.č.1468/140 orná pôda o výmere 13523 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, pozemok, parc.č. 1468/141, orná pôda o výmere 10002 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, pozemok, parc.č. 2470/60, orná pôda o výmere 8870 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, pozemok, parc.č. 2470/61, orná pôda o výmere 10137 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4 a pozemok, parc.č. 2470/62, orná pôda o výmere 10993 m², spoluvlastnícky podiel 1/8 a 1/4, vytvorených na základe geometrického plánu č. 76/2006 zo dňa 28.4.2006.

V. Žalobcovia majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.Vyhovel tak žalobe žalobcov, ktorú odôvodnili tým, že na základe rozhodnutia Okresného súdu Košice - vidiek zo dňa 19.9.1995, sp. zn. D 453/94, Dnot 205/94 a osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou JUDr. Vierou Ogurčákovou pod sp. zn. D 2752/94, Dnot 215/95 zo dňa 4.9.1997 sa stali podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré ich právni predchodcovia nadobudli na základe Výmeru o vlastníctve pôdy vydaného Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave pod č. 2302/48 zo dňa 12.4.1948. Žalobcovia pritom dedili predmetné nehnuteľnosti ako neidentifikovateľné so stavom registra KN. Tieto nehnuteľnosti prešli do vlastníctva žalovanej vo februári 1997 na základe zápisu č. 33/97, čo vyplýva z dodatku č. 82/1996/OÚ/Ba-V k protokolu o delimitácii, ako aj z LV č. XXX, kat. územie O., kde obec má uvedený ako titul nadobudnutia vlastníctva delimitáciu podľa zákona č. 138/1991 Zb.. Žalobcovia tvrdili, že tieto nehnuteľnosti nikdy nemali byť zapísané ako vlastníctvo žalovanej nakoľko v čase delimitácie boli ich vlastníkmi fyzické osoby a nie štát.

3.Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť ako nedôvodnú a v prípade, ak by súd skonštatoval, že predmetné sporné pozemky žalovaná nenadobudla v súlade s právom, tak tento záver nebráni konštatovaniu, že ako dobromyseľný držiteľ po uplynutí 10 ročnej vydržacej doby nadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydržaním. Obec sa stala vlastníkom uvedených nehnuteľností v dôsledku delimitácie nehnuteľného majetku z rokov 1991 až 1996, prípadne minimálne oprávneným držiteľom predmetných nehnuteľností. Pokiaľ by za poslednú zmenu právneho vzťahu vo vzťahu k žalobe riešeným nehnuteľnostiam bol považovaný žalobcami uvádzaný Dodatok k delimitačnému protokolu č. 82/1996/OÚ/Ba-V, potom zákonom stanovená 10 ročná vydržacia doba uplynula najneskôr ku koncu roku 2006. Počas celého tohto obdobia obec dobromyseľne vystupovala a konala ako vlastník nehnuteľnosti a zo strany žalobcov ani ich právnych predchodcov nebola jej držba nijako rušená. Žalovaná s predmetnými nehnuteľnosťami nakladala ako so svojimi, čo sa prejavilo aj tým, že ponúkala v roku 2006 v obdobných prípadoch ako je prípad žalobcov pozemky na predaj, hoci len za symbolickú čiastku. Skutočnosť, že sa obec správala ako vlastník potvrdzuje aj to, že predmetné nehnuteľnosti, ku ktorým sa domáhajú určenia podielového spoluvlastníctva žalobcovia poňala do územného plánu obce ako vlastné pozemky, na vypracovanie územného plánu iní vlastníci aj finančne prispievali. Žalovaná namietla aj identifikáciu nehnuteľností vymedzených v žalobnom návrhu a podľa nej žalobcovia nepreukázali, že pozemky, ktoré boli predmetom výmeru o vlastníctve pôdy právnym predchodcom a následne aj predmetom dedičských konaní sú totožné s pozemkami vymedzenými v žalobnom návrhu.

4. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že žalobcovia v 1. až 4. rade rozhodnutím Okresného súdu Košice - vidiek zo dňa 19.9.1995 sp. zn. D 453/94, Dnot 205/94 nadobudli po poručiteľovi W. D. nehnuteľnosti v katastrálnom území O.X. a to parcela č. 1468-21 stavebný pozemok vo výmere 7 074 m², parcela č. 1468/8 - roľa o výmere 27 606 m², parcela č. 1212/28 - roľa o výmere 7 670 m², parcela č. 1465/28 - roľa o výmere 10 407 m², parcela č. 2477/19 - roľa o výmere 10 137 m², parcela č. 1466/27 - roľa o výmere 17 357 m², parcela č. 2486/8 - roľa o výmere 8 870 m², parcela č. 2489/8 - lúka o výmere 10 993 m² a parcela č. 1468/25 - roľa o výmere 13 524 m², a to v 1/2 titulom prídeltu vydaného Poverením Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave pod č. 2302/48 zo dňa 12.4.1948 a to každý rovnakým dielom t.j. po 1/8. Následne na základe osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou JUDr. Vierou Ogurčákovou sp. zn. D 2752/94, Dnot 215/95 zo dňa 4.9.1997 nadobudli po poručiteľke B. D. nehnuteľnosti vyššie uvedené v pomere 1 titulom prídeltu na základe toho istého výmeru a to tak, že parcelu č. 1468/21 nadobudli žalobca v 1. rade v podiele 3/8 k celku a žalobca v 2. rade v podiele 1/8 k celku, žalobca v 3. rade v podiele 1/8 k celku a žalobca v 4. rade v podiele 3/8 k celku. Časť týchto nehnuteľností a to konkrétne parcely č. 1212/28, parcela č. 1466/27 a časť parcely č. 1465/28 bola v rámci ROEP na základe rozhodnutia katastrálneho úradu č. 127/2001 zapísaná vo vlastníctve žalobcov na LV č. XXXXX kat. územie O.. Ostatné nehnuteľnosti, ktoré nadobudli právni predchodcovia žalobcov na základe predmetného výmeru č. 2302/48 a ktoré žalobcovia zdedili boli vyčlenené ako vlastníctvo žalobcov v geometrickom pláne zhotovenom Y.. H. S., geodetik, Q. XX, I. pod č. 20/2006 zo dňa 28.4.2006, úradne overený geometrický plán správou katastra dňa 15.6.2006. Vo výmere označená parcela ako č. 1468/21 zodpovedá podľa geometrického plánu parcele č. 1468/107 a je zapísaná na LV č. XXX kat. územie O. ako vlastníctvo žalovanej, parcela vo výmere označená ako 1468/8 teraz parcela č. 1468/115 zapísaná na LV č. XXX kat. územie O. ako vlastníctvo žalovanej a ostatné nehnuteľnosti z predmetného výmeru boli vyčlenené ako vlastníctvo žalobcov v geometrickom pláne, ktorý vyhotovila Y.. H. S. pod č. 76/2006 zo dňa 28.4.2006 a úradne bol overený 22.8.2007 tak, že vo výmere označená parcela pod č. 1468/25 zodpovedá v geometrickom pláne parcele č. 1468/140 vo výmere označená parcela ako č. 1465/28 zodpovedá parcele č. 1468/141, parcela označená vo výmere ako parcela č. 2477/19 v geometrickom pláne má č. 2470/61, parcela označená vo výmere ako č. 2486/8 má v geometrickom pláne č. 2470/60 a parcela vo výmere pod č. 2489/8 má v geometrickom pláne č. 2470/62. Poloha vyčlenených parciel v geometrickom pláne bola určená na základe dohody so zástupcom obce Seňa, nakoľko rozdeľovací plán prídellovým listinám sa nenachádzal v dokumentácii katastra ani v žiadnom príslušnom archíve. Aj podľa vyjadrenia Y.. S., zhotoviteľky geometrického plánu, následne mali byť uzavreté kúpne zmluvy medzi jednotlivými fyzickými osobami a obcou Seňou, ktorými sa mala odstrániť nesprávna delimitácia zo strany štátu na obec Seňa. Skutočnosť, že grafické zobrazenie predmetných parciel v prídellovom pláne nie je k dispozícii v katastri nehnuteľností, potvrdil aj Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor právnej zástupkyne žalobcov. Žalovaná namietala, že žalobcovia aj tak nepreukázali stotožnenie parciel nimi uvádzaných v žalobnom návrhu s parcelami, ktoré boli predmetom výmeru a dedičských rozhodnutí, pričom žalobcovia reagovali, že Y.. S., ktorá vyhotovovala geometrické plány ku kúpnej zmluve uvádzala, že identifikácia parciel sa nenachádzala ani v pôvodnom geometrickom pláne na geodézii a žalovaná na základe zmluvy zo dňa 27.11.2006 odpredávala nehnuteľnosti iným fyzickým osobám a ani tam nebola predložená identifikácia respektíve grafická časť.

5. Po vykonanom dokazovaní súd vec právne posúdil s použitím ust. § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (CSP) s tým, že súdna prax je dlhodobo jednotná v tom, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, ak je ako vlastník nehnuteľností v katastri nehnuteľností zapísaný žalovaný, pretože vyhovujúci rozsudok je podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Aj v danom prípade je teda nesporný naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení, keďže ako vlastník sporných nehnuteľností je zapísaná v katastri nehnuteľností žalovaná.

6. S použitím ust. § 134 ods. 1, § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 2, §14 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, po vykonanom dokazovaní a zvážení všetkých dôkazov dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba žalobcov je oprávnená.

7. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná sa stala vlastníkom predmetných nehnuteľností na základe delimitácie, resp. dodatku č. 82/1996/OU/Ba-V k protokolu o delimitácii, avšak v skutočnosti nehnuteľnosti prešli do jej vlastníctva až vo februári 1997 na základe zápisu č. 33/97, čo vyplýva z podacej pečiatky na dodatku delimitačného protokolu, ako aj zo zápisu na liste vlastníctva č. 820 kat. úz. O., časť B. Ďalej konštatoval, že v zmysle § 2 Zákona o majetku obcí je vymedzené, ktorý konkrétny

majetok prechádza z vlastníctva Slovenskej republiky do vlastníctva obce a ide o špecifický spôsob nadobudnutia majetku na základe zákona. Na prechod majetku nie je potrebné uzatvárať žiadne právne úkony, avšak ust. § 14 tohto zákona stanovuje obci povinnosť pre odovzdávajúce a nadobúdajúce právnické osoby spísať písomné protokoly. Tieto plnia deklaratórnu funkciu a len potvrdzujú skutočnosť, ktorá nastala zo zákona.

8. Keďže žalovaná odvodzovala svoje vlastnícke právo z titulu vydržania, súd prvej inštancie v ďalšom odôvodnení rozhodnutia vo všeobecnej a teoretickej rovine rozoberal pojmy držby oprávneného držiteľa a dobromyseľnosti. Poukázal na to, že listiny, ktoré sú založené v spise jednoznačne svedčia o tom, že žalovaná nebola dobromyseľná, a to nielen pri vstupe do držby na základe delimitácie, ale ani počas vydržacej doby od roku 1996, resp. 1997. O tom, že žalovaná nemohla byť presvedčená o poctivosti a správnosti svojho konania, t.j., že je oprávneným vlastníkom nehnuteľnosti svedčí aj skutočnosť, že v obdobných prípadoch odpredávala predmetné nehnuteľnosti pôvodným vlastníkom, resp. ich právnym nástupcom kúpnu zmluvou, z ktorej potvrdila nesprávnosť získania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Dobromyseľnosť držby pritom zaniká v momente, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Predmetné nehnuteľnosti preto delimitáciou nemohli prejsť na obec Seňa, keďže neboli v čase delimitácie vo vlastníctve štátu, a preto nemohla byť žalovaná dobromyseľná v čase ujatia sa držby, tento nedostatok nemôže byť zhojený ani v priebehu držby.

9. Za nepatričnú súd považoval aj námietku žalovanej, že zo strany žalobcov nedošlo k identifikácii sporných nehnuteľností. Z vyjadrenia Y. H. S., ktorá vyhotovovala geometrické plány č. 20/2006 a č. 76/2006 kat. úz. Seňa vyplýva, že tieto boli vyhotovované na objednávku fyzických osôb, a to vlastníkov parciel, ktoré ich právni predchodcovia nadobudli na základe výmerov o vlastníctve pôdy. Poloha parciel vyčlenených v geometrickom pláne bola určená na základe dohody so zástupcom obce Seňa, nakoľko rozdeľovací plán k prídelovým listinám sa nenachádzal v dokumentácii katastrálneho odboru Okresného úradu Košice-okolie, ani v žiadnom príslušnom archíve. Preto aj nehnuteľnosti, ktoré boli pridelené prídelcom W. D. a B. D., rodenej I. na základe výmeru č. 2302/48 boli v geometrických plánoch č. 20/2006 a č. 76/2006 vyčlenené ako parcely, ktoré sú aj predmetom tohto sporu. Samotná žalovaná odpredávala nehnuteľnosti pôvodným vlastníkom, resp. ich právnym nástupcom a to tak, ako boli zidentifikované uvedenými geometrickými plánmi a stotožnenie pozemkov považovala za platné.

10. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným priznal plnú náhradu trov konania od neúspešnej žalovanej.

11. Žalovaná proti uvedenému rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Uviedla, že už v priebehu sporu pred súdom prvej inštancie vzniesla voči žalobe zásadnú námietku spočívajúcu v tvrdení, že sporné nehnuteľnosti tvoriace predmet konania vydržala najneskôr v roku 2006. Uvedenú argumentáciu súd prvej inštancie odmietol, pričom sa s ňou v odôvodnení rozsudku konkrétne nevyšporiadal. Poukázala tiež na rozpornosť odôvodnenia súdu prvej inštancie kde konštatuje, že v zmysle § 14 Zákona o majetku obcí protokoly o delimitácii nemajú konštitutívny charakter, iba deklaratórny, potvrdzujú skutočnosť, ktorá nastala zo zákona a na druhej strane konštatuje, že podľa jeho názoru do vlastníctva žalovanej predmetné nehnuteľnosti prešli až na základe zápisu do katastra nehnuteľností č. 33/97, a to vo februári 1997. Žalovaná svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam zakladala na obsahu platného a účinného právneho predpisu a konkrétne ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 7 Zákona o majetku obcí, keďže v prípade sporných nehnuteľností nejedná sa o pozemky podľa § 2 ods. 3 alebo § 3 Zákona o majetku obcí. Predpokladala teda, že vlastníctvo nadobudla už ku dňu účinnosti Zákona o majetku obcí, teda k 1.5.1991, pričom prostredníctvom delimitačného protokolu, resp. jeho dodatku sa iba ujala držby sporných nehnuteľností. Keďže však podmienkou vydržania nehnuteľností je dobromyseľná držba, nepochybne má v tomto smere význam rok vyhotovenia dodatku k delimitačnému protokolu, a nie až rok jeho zápisu do katastra. Odvolateľka tvrdila, že zo samotného odôvodnenia rozsudku nijak nevyplýva informácia o tom, z akých konkrétnych skutočností, listín alebo iných dôkazov, ktoré sa nachádzajú v spise, súd prvej inštancie vyvodil nedobromyseľnosť žalovanej už v čase jej vstupu do držby, ako aj následne v priebehu držby. Tvrdila, že bez akýchkoľvek pochybností dobrá viera žalovanej bola daná od počiatku, keďže jej vlastníctvo vyplynulo priamo z platného a účinného právneho predpisu, a to Zákona o majetku obcí. Je pravdou, že žalovaná odpredávala delimitované pozemky pôvodným vlastníkom (v obdobných prípadoch), pričom v rámci zmluvných ustanovení zmienila aj skutočnosť, že predajom pozemkov za symbolickú kúpnu

cenu napráva nespravodlivo nadobudnutie pozemkov žalovanou. Významné je však to, že aj v tomto momente nakladala s nehnuteľnosťami ako vlastníčka, keďže bola presvedčená, že jej v zmysle vyššie označených ustanovení Zákona o majetku obcí tieto nehnuteľnosti aj patria. Nedobromyseľnosť držby sporných nehnuteľností nebola teda v konaní žiadnym spôsobom preukázaná a nevyplýva ani zo súdom označených listín, ktoré sa v spise nachádzajú. Je treba povedať, že žalobcovia, ani ich právni predchodcovia nikdy nerealizovali žiadne právne ani faktické úkony, ktorými by si počas plynutia vydržacej doby uplatnili svoje vlastnícke právo voči žalovanej a neprejavili ani záujem o kúpu sporných pozemkov v roku 2006. Odvolateľka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná jej plnú náhradu trov odvolacieho konania.

12. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej žalobcovia uviedli, že s dôvodmi odvolania nesúhlasia. Podľa nich súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia poukazuje na jednotlivé listiny, ktorým je tak dodatok k protokolu o delimitácii, list vlastníctva, kúpna zmluva uzavretá medzi obcou a jednotlivými vlastníckymi zo dňa 27.11.2006 a z nich vyplývajúce skutočnosti, ktoré zároveň prepája s platnou právnou úpravou a relevantnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, a to v bodoch 16. až 28. odôvodnenia rozsudku. Žalovaná v odvolaní v súvislosti so svojou argumentáciou týkajúcou sa vydržania neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by už neuvádzala aj v predchádzajúcom konaní. S touto argumentáciou sa podľa názoru žalobcov súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal keď konštatoval, že žalovaná nemohla byť presvedčená o tom, že je oprávneným vlastníkom, resp. oprávneným držiteľom nehnuteľnosti, keď tieto predávala za symbolickú kúpnu cenu a v zmluve uviedla, že sa ňou odstraňuje nesprávna delimitácia, keďže v čase delimitácií boli vlastníckymi sporných nehnuteľností prídelcovia a nie Slovenská republika. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetné nehnuteľnosti neboli evidované vo vlastníctve štátu v čase delimitácie, a preto nemohli ani prejsť do vlastníctva obce Seňa na základe zákona č. 138/1991 Zb.. Sama žalovaná uvádzala, že išlo o nesprávnu delimitáciu, preto nemohla ani oprávnene predpokladať, že vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam nadobudla, keď tieto neboli majetkom štátu. Ak by sa aj dalo súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že z hľadiska posúdenia dobromyseľnosti a plynutia vydržacej doby má význam rok vyhotovenia dodatku k delimitácii, tento bol vyhotovený 16.7.1996, kedy najskôr mohla žalovaná začať sa domnievať, že je oprávneným držiteľom a vzhľadom na 10-ročnú vydržaciu lehotu je nepochybné, že žalovaná nemohla nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, pretože geometrické plány, ktoré boli vyhotovované k sporným pozemkom a prejednávané so zástupcom obce a ktoré boli aj základom pre uzavreté kúpne zmluvy, sú už z apríla 2006. Aj z kúpnej zmluvy zo dňa 27.11.2006 vyplýva, že obec vedela, že nie je vlastníkom sporných pozemkov, nakoľko vedela, že Slovenská republika nebola vlastníkom pozemkov v čase delimitácie. Žalovaná poukázala na ustálenú judikatúru, zmyslom ktorej predmetom dokazovania v prípade skúmania dobrej viery, resp. dobromyseľnosti môžu byť len skutočnosti vonkajšieho sveta, ktorých prostredníctvom sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok a z ktorých možno odvodiť presvedčenie nadobúdateľa o dobrej viere, že mu vec patrí. Predmetná kúpna zmluva, hlavne jej článok IV., ako aj predchádzajúce konanie obce je však tou skutočnosťou vonkajšieho sveta, ktorá jasne preukazuje, že obec nebola a nemohla byť presvedčená o tom, že jej sporné pozemky patria, keď jednala so skutočnými vlastníckymi týchto pozemkov, spolupracovala s geodetmi pri vypracovaní geometrických plánov a dokonca v zmluve uviedla, že v čase delimitácie vlastníckymi parcelami boli prídelcovia a nie Slovenská republika, z čoho jasne vyplýva, že tieto pozemky neboli majetkom štátu. Vzhľadom k tomu požadovali žalobcovia potvrdenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu a uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100%.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas, oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 16.9.2021, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

14. Po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné, rozsudok je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Žalovaná použila v odvolaní odvolacie dôvody podľa v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť

súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a tomu predchádzajúcemu procesného postupu súdu prvej inštancie dospel k záveru, že vykonané dôkazy súd vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z § 191 a nasl. CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správne závery, správne vec právne posúdil, pričom rozsudok aj dostatočne v zmysle § 220 CSP odôvodnil. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery, zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Odvolacie námietky žalovanej v prevažnej miere už boli predmetom posúdenia súdom prvej inštancie, nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

17. Podstatou odvolacích námietok žalovanej bolo jej tvrdenie, že vlastnícke právo k pozemkom, ktoré súd predmetom sporu nadobudla vydržaním, uplynutím 10 ročnej dobromyseľnej držby. Nehnuteľnosti, ktoré prechádzali na obce na základe ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, prechádzali do ich vlastníctva účinnosťou tohto zákona. Odvolací súd dáva do pozornosti, že aj súd prvej inštancie konštatuje v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 17.), že okamih prechodu vlastníctva v zmysle uvedeného ustanovenia je dátum účinnosti tohto zákona. Uvádza to v súvislosti s tým, že v čase delimitačného protokolu, resp. jeho dodatku neboli predmetné nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, preto sa obec Seňa nestala ich vlastníkom účinnosťou zákona č. 138/1991 Zb.. V bode 16. odôvodnenia súd uvádza, že v katastri nehnuteľností je obec Seňa evidovaná ako vlastníčka predmetných nehnuteľností titulom nadobudnutia a to dodatku k protokolu o delimitácii, postupom podľa zákona o majetku obcí. Záver prvoinštančného súdu je podľa odvolacieho súdu uvedený aj v bode 23. a 24. odôvodnenia, ktoré odvolateľka ako nejednoznačné a nepreskúmateľné nedôvodne napáda v odvolaní.

18. V odvolaní žalovaná v podstate nenamieta skutočnosť, že predmetné pozemky vôbec nemali prejsť do jej vlastníctva, namieta len, že vlastníctvo nadobudla vydržaním. Odvolací súd je toho názoru, že okamih delimitácie je podstatný pre posúdenie dobromyseľnosti držby žalovanej. Obec totiž v okamihu účinnosti zákona o majetku obcí objektívne nemohla presne vedieť, ktoré pozemky na ňu prechádzajú, túto vedomosť mohla získať až na základe delimitačného protokolu, v posudzovanom prípade 16.7.1996. Obec vo svojom odvolaní uvádza, že nedobromyseľnosť držby sporných nehnuteľností nebola v konaní preukázaná a nevyplýva z dôkazov. Tento jej názor odvolací súd nezdieľa. Závažným a relevantným dôkazom je totiž Kúpna zmluva zo dňa 27.11.2006, ktorou ako predávajúca podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka odpredala za identickej situácie, len iným fyzickým osobám (hromadne) ako žalobcom pozemky v katastrálnom území Seňa za kúpnu cenu 1 Sk pre každého vlastníka. V kúpnej zmluve v predmete kúpy sa uvádza geometrický plán č. 61/2006 a č. 130/2006, evidentne vyhotovované pred týmto dátumom, zadané ešte skôr, čo svedčí o dávnejšie predtým prebiehajúcich rokovaniach, žalovaná teda nemohla byť v dobrej viere, že jej predmetné nehnuteľnosti právom patria. Čl. IV. kúpnej zmluvy uvádza :

„Kúpnu zmluvou sa odstraňuje nesprávna delimitácia zo strany Slovenskej republiky na Obec Seňa. V čase delimitácie vlastníckimi parcelami, ktoré sú predmetom kúpy boli prídelci a nie Slovenská republika. Prídelci sa stali vlastníckymi v rámci pozemkovej reformy podľa zákona 46/48 Zb. V zmysle toho predávajúci - Obec Seňa nemá námietky ani k výmerám parcel pod 2000 m² vzhľadom k tomu, že v čase vystavenia prídelových listín o prídele pozemkov to bolo umožnené.“ Práve tento dôkaz preukazuje nedobromyseľnosť žalovanej a skutočnosť, že práve žalobcovia neboli účastníkmi tejto kúpnej zmluvy neznamena, že obec bola dobromyseľná práve pri žalobcami v tomto spore žiadaných pozemkoch. Odvolací súd tu poukazuje na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 23.6.2016 pred súdom prvej inštancie, kde žalobca B. D. vo svojej výpovedi logicky vysvetľuje, že žalobcovia nebyvajú v obci Seňa a nebolo im dané žiadne oznámenie, ako iným občanom, podobne dotknutým, o možnom odpredaní pozemkov

za symbolickú kúpnu cenu. Skutočnosť, že Obec Seňa napravovala „nesprávnu delimitáciu“ formou kúpnej zmluvy, ktorej účastníkmi neboli žalobcovia neznamená, že bola práve pri ich pozemkoch dobromyseľná, že jej patria. Starostka obce na vyššie uvedenom pojednávaní sama uviedla, že sa v obci konala veľká akcia na obecnom úrade za účelom nápravy tohto stavu.

19. Ústava Slovenskej republiky v Čl.20 ods. 1) stanovuje, že každý má právo vlastníť majetok, vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu, majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje. Žalovaná v odvolaní netvrdila, že predmetné pozemky prešli do jej vlastníctva zákonne, naopak, uznáva nesprávnu delimitáciu. Žalobcovia nadobudli vlastnícke právo k predmetným pozemkom na základe dedenia po právnych predchodcoch, ktorí pozemky získali pridelom, vlastnícke právo teda stratiť nemohli. Odvolací súd v súlade so zisteniami súdu prvej inštancie konštatuje, že žalovaná nenadobudla vlastnícke právo ani vydržaním, pretože na to neboli splnené zákonné podmienky a to požadovaná dobromyseľnosť.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny aj so súvisiacim výrokom o trovách konania.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná nebola v odvolacom konaní úspešná, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania prislúcha úspešnej protistrane, teda žalobcom. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§262 ods. 1,2 Csp).

22. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).